

بررسی الگوهای افشای اختیاری (راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی) در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران

حکیمه سلجوقی^۱، محمدعلی مرادی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان
^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

چکیده

این پژوهش به بررسی مقایسه ای الگوهای افشای اختیاری (راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی) در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می پردازد. پژوهش از لحاظ هدف جزء پژوهش های کاربردی است. همچنین شیوه پژوهش به صورت توصیفی - همبستگی می باشد. و شیوه انجام پژوهش و روش تجزیه و تحلیل یافته ها با استفاده از مدل های ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه می باشد. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سالهای ۱۳۹۰-۱۳۹۴ که به تعداد ۹۸ شرکت انتخاب شده، می باشد. در این تحقیق جهت جمع آوری داده های تحقیق حاضر از لوح های فشرده آرشیو تصویری و آماری سازمان بورس اوراق بهادار تهران و نرم افزار های موجود در سازمان بورس اوراق بهادار تهران استفاده شده است. برای مستند سازی نتایج، تجزیه و تحلیل آماری وارایه راه حل های نهایی، محقق از شیوه آماری با استفاده از نرم افزار yviews اقدام به تجزیه و تحلیل فرضیه نموده است. نتایج حاصل از فرضیه نشان می دهد که بین الگوهای افشای اختیاری (راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی) در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران ارتباط معناداری وجود دارد.

واژه های کلیدی: الگوهای افشای، افشای اختیاری، گروه های مختلف فعالیت

۱. مقدمه

پدیده جهانی شدن بازار سبب شد که شرکت‌ها به طور همزمان، گرایش بیشتری به بین‌المللی شدن از خود نشان دهند. همچنین منجر به افزایش پیچیدگی بیشتری در محیط تجارت شد. در حالی که هم‌اکنون بازارهای سرمایه فرصت‌های سرمایه‌گذاری پیش‌بینی نشده‌ای را پیشنهاد می‌کند، یکی از توسعه‌های با اهمیت مرتبط با این گرایش‌ها، تمایل سرمایه‌گذاران به مواجه شدن با اطلاعات فراوانی از ده‌ها هزار فعالیت شرکت‌ها است. همچنین، بر اساس نیاز به افشاءسازی اجباری، بیشتر شرکت‌ها، احتمالاً به امید اینکه این داده‌های اضافی، برای شتاب دادن به بازار سهام در تشخیص ارزش‌های عناصر نهانی شرکت موثر باشند، تمایل به افشای اطلاعات بر اساس داوطلبانه دارند. افشاء عبارت است از تجزیه و تحلیل مدیریت، یادداشتهای پیوست و صورتهای مکمل و مفهوم عمومی تر افشا توزیع و ارائه اطلاعات است. حسابداران تمایل دارند از مفهوم محدودتری استفاده کنند و افشای ارائه اطلاعات مالی در مورد یک شرکت، گزارشگری مالی سالانه این شرکت‌ها می‌دانند. دو مفهوم می‌که از افشاء برداشت می‌شود عبارتست از افشای اجباری و افشای اختیاری. اصلاح افشای اجباری بیشتر از اختیاری مورد استفاده قرار می‌گیرد، که به حداقل مقدار افشاء اشاره دارد و با هدف گمراه کننده نبودن صورتهای مالی مطابقت می‌کند. افشای اختیاری شامل ارائه کلیه اطلاعات مربوط اشاره دارد. [۱] افشای اختیاری، افشای اطلاعاتی است فراتر از تعهدات قانونی، که به وسیله نهادهای قانونگذار تدوین شده است و نقش مهمی در کاهش عدم تقارن اطلاعات بین مدیران و سرمایه‌گذاران برون سازمانی ایفا می‌کند.

در بحث افشای اختیاری، مسأله اصلی تعیین ابعاد افشای اختیاری در بین شرکتها می‌باشد که مستلزم تدوین الگوی مناسب است. بدون شک برای محافظت از منافع عموم سرمایه‌گذاران سایر ذینفعان، الگوی افشاء اختیاری به عنوان چارچوب جامع و ودمندی است که می‌تواند منافع ذینفعان شرکت را تامین کند. آنچه در تدوین الگوی افشای اختیاری حائز اهمیت است، تعیین ابعاد صحیح و همه‌جانبه و فهم چگونگی اجزای این ابعاد می‌باشد. هر یک از مجامع حرفه‌ای حسابداری و محققان دانشگاهی ابعاد مختلفی از افشای اختیاری را به مدیران توصیه نموده اند این در حالی است که کسی مخالف این مطلب نیست که تمایل به سمت افزایش افشای شرکتی رو به رشد است. قطرات جاری افشای اختیاری به زودی تبدیل به رودخانه‌ای واقعی از اطلاعات اضافی خواهد شد. هدف اول از گزارش دهی مالی سنتی افشای داده‌های مالی مطابق با چارچوب اصول پذیرفته شده حسابداری می‌باشد. امروزه بیشتر شرکت‌ها در کشورهای توسعه یافته زیر نظر یک (و در برخی موارد هر دو) مجموعه استانداردهای حسابداری آمریکا و استانداردهای حسابداری بین‌المللی گزارش دهی می‌کنند. با وجود اهمیت جهانی شان، هر دو مجموعه استانداردهای حسابداری دارای نقصان از جنبه‌های بازار سرمایه می‌باشند. برای مثال، استانداردهای مرسوم، آزادی عمل زیادی را برای دستکاری سود مدیریتی فراهم کرده است. همچنین، فرآیند گزارش دهی عطف به ماسبق به معنی این است که داده‌های گزارش شده همیشه برای پیش‌بینی عملکرد آینده قابل اتکا نمی‌باشند. (این موارد) می‌تواند موجب فقدان اعتبار از نظر ذینفعان گردد. به علاوه به طور همزمان، گزارشات حسابداری تقریباً بر داده‌های کمی متمرکز می‌شود. همچنین انگیزه‌های کلیدی ارزش شرکت، در حوزه‌های بحرانی تجارت به سرمایه‌گذاران در مدل حسابداری سنتی گزارش نمی‌شود. [۲]

افشای اختیاری شرکت در سال‌های اخیر، مورد توجه زیادی قرار گرفته است. چنین افشاء سازی‌هایی می‌تواند به عنوان افشاء سازی در سطحی از نیازمندی، نماینده انتخاب‌هایی جایز از بخش‌های مدیریتی شرکت به منظور فراهم کردن اطلاعات حسابداری و دیگر اطلاعات که فرض می‌شود برای نیازهای تصمیم‌گیری استفاده کنندگان صورت‌های مالی آنها مربوط می‌باشد، صورت پذیرد [۳]. هر چند تمرکز بیشتر تحقیقات، تا کنون در کشورهای آمریکا، انگلستان و کشورهای قاره اروپا بوده است اما در مقابل، تعداد کمی از تحقیقات علاقه‌مند به ماهیت و وسعت افشای اختیاری شرکت‌ها در کشورهای آسیا گردیده اند. [۴]

برای حصول اطمینان بیشتر از اینکه سازمان به اهداف خود خواهد رسید و انتظارات ذی‌نفعان را برآورده می‌کند، سیستم‌های راهبری قوی مورد نیاز است [۵]

تئوری نمایندگی بیان میکند که ناقرینگی اطلاعاتی بین مدیران و مالکان میتواند از راه سازوکارهای پایشگری که توان تحت تاثیر قرار دادن میزان افشا را دارند، کاهش یابد [۶] این موضوع قابل گسترش به روابط بین سهامداران خرد و عمده نیز میباشد [۷] یکی از سازوکارهای مهم پایش، راهبری شرکتی است. راهبری شرکتی در مورد روابط بین مدیریت، اعضای هیأت مدیره، سهامداران و سایر ذینفعان است و ساختاری را فراهم میکند که از طریق آن هدفهای شرکت تنظیم و روشهای دستیابی به آن هدفها و نظارت بر عملکرد تعیین میشود، سازوکارهای مختلف راهبری شرکتی وجود دارد که در حالت کلی به دو دسته درون شرکتی (از قبیل هیات مدیره، مدیران اجرایی، گروههای کنترلی داخلی و کدهای اخلاقی) و برون شرکتی (نظارت قانونی، بازار سرمایه، سهامداران عمده، سهامداران نهادی، حسابرسی مستقل) قابل تفکیک هستند [۸] و سازوکارهای راهبری شرکتی مناسب از یک سو به طور مستقیم عملیات شرکت را پایش میکنند و از سوی دیگر مدیران را به بهبود دیگر سازوکارهای پایش (از قبیل افشا) سوق میدهند (به آن اثر دومینو میگویند) [۹] به این ترتیب نقش پایشی راهبری شرکتی میتواند افشای شرکتها را متاثر ساخته و آن را بهبود دهد. بر این اساس، ساختار راهبری شرکتی، مدیران را برای پذیرش بهترین خطمشیهای افشا تشویق میکند [۱۰]

ساختار راهبری شرکتی قوی منجر به نظارت بهتر مدیریت، تولید اطلاعات حسابداری به موقع، افزایش سرعت شناسایی اخبار بد برای مطلع ساختن هیئت مدیره و انجام اقدامات لازم خواهد شد [۱۱]، یکی از مهمترین اهداف راهبری شرکتی، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی از طریق افشای به موقع اطلاعات مالی شرکتها است. افشای صحیح و مناسب اطلاعات مالی، مسئله نمایندگی را با پرکردن شکاف عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سهامداران تعدیل میکند [۱۲]. با توجه به اهمیت موضوع محقق به بررسی الگوهای افشای اختیاری (راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی) در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران برآمده است.

۲. روش و ابزار گردآوری داده ها

جمع آوری داده ها با استفاده از اطلاعات اولیه صورتهای مالی ۵ ساله صنایع مختلف در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. یعنی اطلاعات و داده های مورد نیاز تحقیق کلاً از روش کتابخانه ای و از طریق مجلات و سالنامه های انتشارات سازمان بورس اوراق بهادار تهران، گزارشات مجامع عمومی عادی و فوق العاده شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران (و از طریق شرکت هایی که اطلاعات مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس را به صورت بسته های نرم افزاری تهیه نموده اند جمع آوری شده است. ادبیات تحقیق این پایان نامه مقالات فارسی و لاتین و سایتهای اینترنتی و از طریق مطالعات کتابخانه ای جمع آوری خواهد شد. در تحریر ادبیات تحقیق از کتابها، پایان نامه های داخلی و خارجی که مربوط به موضوع تحقیق بوده، استفاده شده است

پژوهش از لحاظ هدف جزء پژوهش های کاربردی است. همچنین شیوه پژوهش به صورت توصیفی - همبستگی می باشد. پژوهش حاضر از نوع پژوهش های علی پس از وقوع (شبه تجربی) است، که بر اساس اطلاعات واقعی بازار سهام و صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای یک دوره پنج ساله ۱۳۹۰-۱۳۹۴ انجام می گیرد جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که در فاصله زمانی سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ می باشد. و دلیل انتخاب گروههای مورد نظر شاخصهای خاص پیرامون محیط فعالیت این شرکتها از جمله آلایندهگی محیط زیست و ... می باشد.

و فرضیه های مورد نظر در رابطه با این جامعه آماری مورد مطالعه و آزمون قرار خواهد گرفت به علت گستردگی حجم جامعه آماری و وجود برخی نا هماهنگی ها میان اعضاء جامعه، شرایط زیر را برای انتخاب نمونه آماری قرار داده شده و از این رو نمونه به روش حذف سیستماتیک انتخاب شد. شرایط یاد شده عبارتند از:

۱. شرکتها قبل از سال ۱۳۹۰ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشند. و سهام آنها به صورت متناوب داد و ستد شده است. ۲. پایان سال مالی شرکتها پایان اسفند ماه باشد. ۳. از جمله شرکت های سرمایه گذاری نباشند ۴. اطلاعات مورد نیاز

شرکت ها ، به ویژه یادداشت های همراه صورتهای مالی به منظور استخراج داده های مورد نیاز در دسترس باشد ۵. جزء بانک ها و مؤسسات مالی (شرکت های سرمایه گذاری ، واسطه گری مالی ، شرکت های هلدینگ و لیزینگ ها نباشد . زیرا افشای اطلاعات مالی و ساختارهای راهبری شرکتی در آنها متفاوت است. طی سال های مالی مذکور زبان ده نباشد. تعداد شرکتهای واجد شرایط ۹۸ شرکت بودند و از میان شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران شرکتهایی که حائز شرایط فوق بودند به تعداد ۹۸ شرکت به عنوان نمونه مورد نیاز برای انجام تحقیق انتخاب گردیدند. از آنجا که روش انجام تحقیق به صورت میدانی بوده و با داده های واقعی سروکار دارد، برای فراهم کردن اطلاعات شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که با توجه به متغیرهای تحقیق، مربوط به صورت های مالی شرکت ها می شود، از منابع مختلفی از جمله لوح های فشرده سازمان بورس و اوراق بهادار تهران، سایت اطلاع رسانی شرکت بورس و سازمان بورس، سایت برخی از مؤسسات و تماس تلفنی با تعدادی از مؤسسات استفاده شده است. برای پردازش اطلاعات از نرم افزار Excel و views استفاده شده است.

آماره توصیفی شامل محاسبه شاخص های میانگین، انحراف معیار و خطای معیار می باشد. به منظور آزمون فرضیه های تحقیق، با توجه به نرمال بودن توزیع از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون چندگانه استفاده می شود. برای انجام آزمون های آماری و بدست آوردن جداول مربوطه، از نرم افزارهای EXCEL و EVIWES که قابلیت های زیادی در زمینه انجام آزمون های آماری دارند، استفاده می شود. . برای آزمون مناسب بودن مدل های برازش شده ، از آماره F و برای آزمون همبستگی بین متغیرها ، از آماره t استفاده شد .. همچنین برای آزمون عدم وجود همبستگی بین خطاهای مدل از آزمون دوربین واتسون استفاده می شود .

۳. یافته ها

جدول ۱ - شاخص های توصیف کننده متغیرها تحت، شاخص های مرکزی، شاخص های پراکندگی و شاخص های شکل توزیع Statistics
افشای اختیاری کلی

شاخصهای افشای مالی	کیفیت استانداردهای حسابداری	کیفیت حسابرس	ویژگی های پیش بینی سود مدیران	سرمایه گذاران نهادی	
۹۸	۹۸	۹۸	۹۸	۹۸	تعداد
۰.۴۱۹۷۱۹	۱۴,۱۱	۶,۱۴۹۳	۰.۶۶۹۸	۰.۸۵۸۶	میانگین
۰.۰۱۹۷۴۱	۰.۲۱۲	۰.۰۷۶۸۷	۰.۰۲۱۷۷	۰.۰۱۵۶۸	خطای معیار میانگین
۰.۴۳۹۱۹۹	۴,۷۰۴	۱,۶۴۸۶۷	۰.۴۸۳۴۷	۰.۳۴۸۸۰	انحراف معیار
۰.۰۰۲	۲۲,۱۲۴	۲,۷۱۸	۰.۲۳۴	۰.۱۲۲	واریانس
-۰.۱۱۱	۰.۸۵۵	۲,۴۶۶	۹,۲۷۲	-۲,۰۶۴	چولگی
۰.۱۱۰	۰.۱۱۰	۰.۱۱۴	۰.۱۱۰	۰.۱۱۰	خطای استاندارد ضریب چولگی
-۰.۱۳۳	۲,۳۵۲	۵,۷۵۴	۱۲۵,۶۶۱	۲,۲۷۱	کشیدگی
۰.۲۱۹	۰.۲۲۰	۰.۲۲۷	۰.۲۲۰	۰.۲۱۹	خطای استاندارد ضریب کشیدگی
۰.۲۱۷۰	۲۹	۹,۳۱	۸,۵۲	۱,۰۰	دامنه تغییرات
۰.۳۱۲۴	۴	۳,۵۷	-۱,۳۸	۰.۰۰	بالاترین
۰.۵۲۹۴	۳۳	۱۲,۸۸	۷,۱۴	۱,۰۰	پایین ترین

جدول (۱) نشان می دهد که متغیرهای دارای چه ویژگی هایی هستند، سطر اول این جدول بیان می کند که تعداد داده برای متغیر شاخص های افشای مالی ۹۸ عدد می باشد سطر دوم میانگین متغیرهای جمع آوری شده را به تفیک نشان می دهد، که بعنوان مثال میانگین شاخص های افشای مالی ۰/۴۱۹۷۱۹ است. سطر پنجم واریانس پراکندگی متغیرها را حول میانگین نمایش میدهد که واریانس شاخص های افشای مالی ۰/۰۰۲ می باشد. سطرهای ششم و هشتم میزان چولگی و کشیدگی داده ها را نسبت به منحنی نرمال زنگوله ای شکل نشان می دهد که در بین متغیرهای تحقیق ویژگی های پیش بینی سود مدیران با عدد ۹/۲۷۲ دارای بیشترین چولگی به سمت راست می باشد و سطر دهم تغییرات بزرگترین و کوچکترین اعداد را به عنوان دامنه تغییرات توصیف می کند، که برای متغیر شاخص های افشای مالی برابر ۰/۲۱۷۰ و مقدار ماکزیمم برابر ۰/۳۱۲۴ می باشد.

۴. فرضیه

بین الگوهای افشای اختیاری (راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی) در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران ارتباط معناداری وجود دارد.

اگر فرضیه را به صورت آماری بیان کنیم به حالت زیر در خواهد آمد :

H۰: بین الگوهای افشای اختیاری در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران ارتباط معناداری وجود ندارد.

H۱: بین الگوهای افشای اختیاری در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران ارتباط معناداری وجود دارد.

برای تجزیه و تحلیل فرضیه فوق از ضرایب همبستگی به شرح ذیل استفاده می گردد

جدول (۲-۱): ضریب همبستگی، ضریب تعیین، ضریب تعیین تعدیل شده، دوربین واتسون

Model Summary

مدل	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار تخمین	دوربین واتسون
۱	.۳۳	.۱۰۸	۰/۱۲۱۰	.۰۴۳۵۵۳۹	۱,۹۳۸

طبق جدول شماره (۲) ضریب همبستگی پیرسون بین ابعاد متغیرهای الگوهای افشای اختیاری در گروه های مختلف فعالیت برابر ۰,۳۳ است. که نشان دهنده همبستگی بین متغیرهاست. همچنین ضریب تعیین محاسبه شده نیز عدد ۰/۱۰۸ را نشان می دهد که عدد خوبی می باشد و برازش مناسبی از تغییرات متغیرهای افشای اختیاری کلی توسط متغیرهای از جمله الگوی راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی ارائه می کند. یکی از مفروضات رگرسیون استقلال خطاهاست در صورتی که فرضیه استقلال خطاها رد شود و خطاها با یکدیگر همبستگی داشته باشند، امکان استفاده از رگرسیون وجود ندارد. آماره دوربین- واتسون به منظور بررسی استقلال خطاها از یکدیگر استفاده می شود که اگر مقدار آماره دوربین - واتسون در فاصله ۱/۵ و ۲/۵ داشته باشد فرض همبستگی بین خطاها رد می شود و می توان از رگرسیون استفاده کرد. مقدار آماره دوربین- واتسون طبق جدول (۲) ۱,۹۳۸ می باشد و این عدد نشان می دهد که خطاها از یکدیگر مستقل هستند و بین خطاها خود همبستگی وجود ندارد و فرض همبستگی بین خطاها رد می شود و می توان از رگرسیون استفاده کرد.

جدول (۳) : تحلیل واریانس رگرسیون

ANOVA

سطح معنی داری	آماره F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	مدل
.۰۰۰	.۱۲۵	.۰۰۰	۴	.۰۰۱	Regression
		.۰۰۲	۴۵۱	.۸۵۶	Residual ۱
			۴۵۵	.۸۵۶	Total

جدول (۴) : ضرایب معادله رگرسیون

Coefficients

		ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد نشده		Model
سطح معنی داری	آماره t	Beta	Std. Error	B	
.۰۰۰	۳۲,۱۰۴		.۰۱۳	.۴۲۲	(Constant)
.۵۹۸	-.۵۲۸	-.۰۲۶	.۰۰۰	.۰۰۰	راهبری شرکتی
.۹۱۲	-.۱۱۱	-.۰۰۵	.۰۰۱	.۰۰۰	فرآیندهای داخلی

جدول شماره (۴) نشان دهنده تحلیل واریانس بین متغیرهای وابسته الگوی راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی، و متغیر افشای اختیاری کلی به عنوان متغیر مستقل می باشد، طبق این خروجی، معنی داری کلی مدل رگرسیون توسط جدول ANOVA و از طریق فرضیه های آماری ذیل آزمون می شود :

با توجه به این که sig کمتر از پنج درصد می باشد، فرض خطی بودن رابطه بین دو متغیر تایید می گردد. در خروجی جدول شماره (۴) و در ستون B به ترتیب مقدار ثابت و ضریب متغیرهای مستقل در معادله رگرسیون ارائه شده است و چون sig متغیرهای مستقل بیشتر از پنج درصد است معادله ای نمی توان برای این رگرسیون ارائه داد . طبق خروجی جدول شماره (۴) بقیه ستون های این جدول شامل معیار ضرایب ستون B ، آماره t و sig است که جهت آزمون فرض تساوی هر یک از ضرایب ستون B با عدد صفر به کار می رود. حال اگر β و α به ترتیب مقدار ثابت و شیب خط رگرسیون جامعه باشد، آزمون فرض ها را برای این متغیرهای می توان به صورت زیر نوشت از آنجا که در این خروجی، sig آزمون تساوی ضریب رگرسیون و مقدار ثابت متغیرهای مستقل بیشتر از پنج درصد است. بنابراین فرض صفر پذیرفته می شود و باید آن را از معادله رگرسیون خارج کرد.

۵. بحث و نتیجه گیری

فرضیه اصلی این تحقیق به شرح زیر بوده است:

فرضیه اصلی: بین الگوهای افشای اختیاری (راهبری شرکتی ، فرآیندهای داخلی) در گروه های مختلف

فعالیت در بورس تهران ارتباط معناداری وجود دارد.

نتایج به دست آمده از آزمون این فرضیه نشان می دهد که ضریب همبستگی پیرسون بین ابعاد متغیرهای الگوهای افشای اختیاری در گروه های مختلف فعالیت برابر ۰,۳۳ است. که نشان دهنده همبستگی بین متغیرهاست. که این عدد در سطح خطای ۵٪ رابطه معناداری را بین این متغیرها نشان می دهد. همچنین به دلیل آنکه Sig آزمون کمتر از پنج درصد سطح معناداری می باشد، بنابراین نتیجه می گیریم به دلیل اینکه ضریب تعیین این مدل ۰/۱۰۸ می باشد، و همچنین ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰/۱۲۱۰ می باشد که نشان دهنده قدرت توضیح دهندگی خوبی از این رگرسیون است. که این نتایج نشان می دهد که فرض H_1 پذیرفته می شود و به عبارت دیگر وجود همبستگی بین این دو متغیر تایید می گردد. در واقع می توان گفت که بین متغیرهای مستقل افشای اختیاری والگوی راهبری شرکتی، فرآیندهای داخلی، و متغیر افشای اختیاری کلی به عنوان متغیر وابسته ارتباط معنی داری در سطح اطمینان ۹۵٪ وجود دارد. و فرضیه مورد نظر تایید می گردد. طبق نتایج حاصل از تحقیقات قبلی نتایج حاصل شده در این پژوهش با تحقیقات سجادی و جعفری (۱۳۹۳)، نوروش و حسینی (۱۳۸۷) سیدآبادی (۱۳۸۳) و چانگ و لم (۲۰۱۴) هم راستا می باشد.

۶. پیشنهادهایی برای تحقیق های آتی

تاثیر نوع صنعت بر میزان افشا کافی در صورت های مالی.

تاثیر نوع موسسه حسابرسی بر میزان افشا اختیاری کافی در صورت های مالی.

بررسی نحوه افشای اطلاعات مرتبط با ساختار مالکیت، حقوق صاحبان سهام در گروه های مختلف فعالیت در بورس تهران.

تاثیر پذیرفته شدن شرکت ها در بورس بر میزان افشای کافی در صورت های مالی..

تاثیر عملکرد شرکت ها بر میزان افشا کافی در صورت های مالی.

بررسی رابطه بین افشا و نوسان پذیری سهام

تدوین الگوی افشای اختیاری: ابزاری برای حسابداری

مراجع

- ۱- پارچینی، محمد، ۱۳۸۸، "رابطه بین افشای اطلاعات اختیاری و اعضای غیر موظف هیات مدیره"، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه مازنداران، دانشکده علوم و اقتصاد و دارایی
- ۲- کردستانی، غلامرضا و ضیا الدین مجدی. ۱۳۹۴. بررسی رابطه بین ویژگی های کیفی سود و هزینه سرمایه سهام عادی"، بررسی های حسابداری و حسابرسی، سال ۱۴، شماره ۴۸.
- ۳-Bushman, R and Piotroski, J and Smith, A (۲۰۰۴). What determines corporate transparency? Journal of accounting Research. Vol. ۴۲ No. ۲ May ۲۰۰۴: ۲۰۷-۲۵۲.
- ۴-Gerald, M. and Sidney, F. (۲۰۰۲). "Financial Statement Analysis – A Practitioner's Guide. John Wiley and Sons", New York, P: ۸۵-۱۲۰
- ۵-رحمانی، علی، کدخدایی، مزده، (۱۳۹۴). ارزیابی راهبری شرکتی توسط حسابرسان داخلی در ایران، فصل نامه دانش حسابرسی، سال ۱۷، شماره ۶۷.
- ۶-نمازی، محمد، ابراهیمی میمند، مهدی، (۱۳۹۵). بررسی تاثیر سازوکارهای راهبری شرکتی بر افشای ریسک، فصلنامه حسابداری مالی، سال هشتم، شماره ۳۰.
- ۷-Filatotchev, I., Jackson, G., & Nakajima, C. (۲۰۱۳). Corporate governance and national institutions: A review and emerging research agenda. Asia Pacific Journal of Management, ۳۰(۴), ۹۶۵-۹۸۶

- ۸-Beretta, S., & Bozzolan, S. (۲۰۰۴). A framework for the analysis of firm risk communication. *The International Journal of Accounting*, ۳۹(۳): ۲۶۵-۲۸۸.
- ۹-Patelli, L. and Prencipe, A. (۲۰۰۷). The relationship between voluntary disclosure and independent directors in the presence of a dominant shareholder, *European Accounting Review*, ۱۶: ۵-۳۳
- ۱۰-Elshandidy, T and Neri, L. (۲۰۱۵). Corporate Governance, Risk Disclosure Practices, and Market Liquidity: Comparative Evidence from the UK and Italy. *Corporate Governance*. ۲۳ (۴): ۳۳۱-۳۵۶.
- ۱۱-García Lara, J. GarcíaOsma, B. and A. Mora(۲۰۰۵). The effect of earnings management on the asymmetric timeliness of earnings, *Journal of Business Finance and Accounting* , Vol.۳, No.۴, pp. ۶۹۱-۷۲۶,
- ۱۲-Lim, M. How, J. Verhoeven,P.) (۲۰۱۴) Corporate ownership, corporate governance reform and timeliness of earnings: Malaysian evidence, *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, Vol. ۱۰, No.۱,pp. ۳۲-۴۵.

